ชื่อเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน
หนองพอกวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ผู้วิจัย สุภชัย ดอนสามารถ **ปริญญา** ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.อุรสา พรหมทา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รศ.ดร.ศิริ ถือาสนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนหนองพอกวิทยายน อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 2) จัดทำ ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการดำเนินงานพัฒนา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ สถานศึกษา จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสนทนากลุ่ม ระยะที่ 2 ร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสนทนากลุ่ม และแบบประเมินร่างยุทธศาสตร์ สถิติที่ใช้ วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงานพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียน หนองพอกวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 สรุปได้ว่า 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า สภาพอาคารเรียน ห้องเรียน หอประชุม โรงอาหาร ห้องน้ำ ไม่เหมาะสมสำหรับการใช้ ห้องเรียนสกปรก เก่า ชำรุด ขาดการดูแลเอาใจใส่และ ช่อมแซม ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ขาดการรักษาความสะอาด บางแห่งต้องได้รับการ ส่งเสริมด้านงบประมาณเพื่อการจัดสร้างใหม่ในอนาคตเพื่อรองรับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมาก ขึ้น 2) สภาพแวดล้อมทางวิชาการ พบว่า สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมขาดแหล่งเรียนรู้ที่จะ ส่งเสริมความรู้แก่นักเรียน ขาดการส่งเสริมด้านงานวิชาการ ขาดสื่อ นวัตกรรมที่ส่งเสริมการ เรียนรู้ที่เหมาะสม และ 3) สภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ พบว่า บุคลากรในสถานศึกษา ยังไม่รับการส่งเสริมอบรมให้ความรู้ในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร

จัดการสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอนขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชนผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การพัฒนาด้านการเรียนรู้ ขาดประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนหนองพอก วิทยายน อำเภอดอนจาน จังหวัดกาหสินธุ์ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนา สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาคารสถานที่ภายใน และภายนอกห้องเรียนให้มีความพร้อมในการใช้งาน ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการจัดสร้างอาคาร สถานที่ให้เพียงพอต่อการใช้งานในอนาคต และจัดสภาพแวดล้อมให้มีความร่มรื่นสร้าง บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางวิชาการควร สนับสนุน การมีส่วนร่วมสร้างความเข็มแข็งทางวิชาการระหว่างโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาในรูปแบบของเครือข่ายวิชาการ และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต และ 3) ยุทธศาสตร์การ พัฒนาสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ควรสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความรู้เพิ่มเติมใน การพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนความร่วมมือระหว่างบุคคลเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในงาน และจัดสภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการในรูปแบบของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ พบว่า มีความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ พบว่า มีความเหมาะสมและ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE:

Strategy of Developing Favorable Surroundings for

Learning of Nongpokwitayayon School, Kalasin Office of

Primary Education Service Area 1

AUTHOR:

Supachai Donsamart **DEGREE**: M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORS: Asst. Prof. Dr. Urasa Promta

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Siri Teeasana

Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The research aimed to: 1) study the state of operation of school development on the aspect of favorable surroundings for learning of Nongpokwitayayon School, Don Chan District, Kalasin Province; 2) make the strategy of school development on the aspect of favorable surroundings for learning of Nongpokwitayayon School, Don Chan District, Kalasin Province. The research was divided into 2 phases. Phase 1 was the study of the state of operation of school development. The target group comprised the administrator, the teachers and the basic education institution committee members, totally 33 persons. The instruments used were a focus group record and an observation form. Phase 2 was the drafting of the strategy of school development on the aspect of favorable surroundings for learning. The target group comprised 7 certified learned persons. The instruments used were a focus group record and an evaluation form for the draft strategy. The statistics used in the data analysis consisted of the mean and standard deviation,

The results are as follows:

1. Regarding the state of operation of school development on the aspect of favorable surroundings for learning of Nongpokwitayayon School, Don Chan District, Kalasin Province, it was found that: 1) regarding the physical

surroundings, the condition of the school building, classrooms, the meeting hall, the cafeteria and the bathrooms were not suitable for use; they were dirty, old, damaged and they lacked maintenance; some of them needed budget to build new ones to replace them in the future; 2) regarding the academic surrounding, they were not suitable; there was a lack of learning sources to promote the students' knowledge; and 3) regarding the managerial surroundings, the personnel had not been promoted academically; there was a lack of participation in the management of instruction; there was a lack of support from agencies and organizations, and that resulted in the lack of efficiency in development of learning.

2. Regarding the strategy of school development on the aspect of favorable surroundings for learning of Nongpokwitayayon School, Don Chan District, Kalasin Province, it was composed of 1) the strategy of physical surroundings development: support should be given to participation in development of buildings and grounds inside and outside the classrooms to make them ready for use; promote capital mobilization for construction of more buildings and grounds to suffice the use in the future; arrange shady surroundings to create learning atmosphere; 2) the strategy of academic surroundings development: support should be given to participation in academic empowerment between the school and the community; promote exchanging of learning experience among educational institutions in the form of academic network; and support the use of the learner and the community as academic learning sources that are consistent with the living; 3) the strategy of managerial surroundings development: the personnel should be supported to gain more knowledge for instructional development; interpersonal collaboration for exchanging of experience should be supported; and organize the managerial surroundings by having participation from all parties. The result of the evaluation of the suitability and feasibility of the draft strategy revealed the suitability in the high level.